

Iona - Comentarii Jean Koechlin

Spre deosebire de alți profeți, Iona ne învață puțin prin cuvinte și mult prin surprinzătoarea lui istorie. Odinioară avusese de anunțat restabilirea hotarelor lui Israel: veste bună pentru poporul său! (2 Împărați 14.25). De astă dată însă are o misiune mai puțin plăcută: trebuie să proclame pedeapsa peste Ninive – o impunătoare metropolă păgână, nespus de vinovată înaintea lui Dumnezeu. Iona se sustrage și fuge „departe de fața Domnului” (v. 2). Cale a propriei voințe; un slujitor al lui Dumnezeu nu are de ales nici mesajul, nici locul de slujire! Purtarea bezmetică, în același timp! Cum să scapi de Cel care vede totul și care dispune de orice element al creației cu care l-ar putea opri pe cel neascultător? (Luca 8.25). Iona, să remarcăm, nu încetează să coboare (v. 3, 5; cap. 2.2,6). Mai întâi pe un drum plăcut (semnificație a numelui „lope”, ebr. „lafo”), care duce însă la distrugere („Tarsis”). Și acum, coborât în fundul vasului, doarme în timpul furtunii năprasnice. Este nevoie ca șeful echipajului să-l smulgă din inconștiență. A fi chemat la ordine de către lume – ce poate fi mai umilitor pentru un copil al lui Dumnezeu!? Din punct de vedere profetic, această istorisire ni-l arată pe Israel necredincios misiunii încredințate, țintă a pedepsei lui Dumnezeu, aruncat în marea popoarelor pentru salvarea națiunilor (marinarii păgâni; Romani 11.11-15).

Tot ceea ce Domnul trimite, pregătește și poruncește concură la împlinirea scopului Său final (cap. 1.4,17; 2.10; 4.6,7,8). Aceasta este valabil pentru Iona și Ninive, dar de asemenea pentru Domnul Isus Însuși. În rugăciunea dureroasă și arzătoare ce se înalță din acest loc al morții recunoaștem vocea Marelui Întristat (comp. v. 2 cu Psalmul 130.1; v. 3 cu Psalmul 42.7; v. 5, 6 cu Psalmul 69.1,2...). Dar, în timp ce Iona a cunoscut neliniștea în urma neascultării sale, Hristos a trecut prin apele întunecate ale morții din cauza neascultării noastre și pentru salvarea noastră. Chinul Său a fost eliberarea noastră. Aceste trei zile petrecute în pânțele peștelui celui mare au fost cele mai bune din istoria lui Iona. Ele ne învață, de asemenea, că noi Îl putem chema pe Domnul Isus în orice împrejurare. Rugăciunea ne este împlinită și El ne dă mai dinainte plinătatea acestei certitudini. „El mi-a răspuns”, anunță profetul pe când se află încă în pânțele cetaceului (v. 2). Versetul 8 ne explică motivul pentru care adesea ne bucurăm atât de puțin de harul Domnului: pentru că ne întoarcem privirile spre deșertăciunile mincinoase de care Satan se folosește pentru a-i distrage și a-i rătăci pe oamenii acestei lumi. Faptul de a fi fost obiect al harului lui Dumnezeu va întări însă în Iona egoismul orgolios, caracteristic naturii noastre.

„Strigătul” lui Iona prin Ninive este propriu-zis singura profeție pe care o găsim în cartea sa. În plus, ea nici nu s-a împlinit încă, pentru că, la propovăduirea lui, locuitorii cetății celei rele, în frunte cu împăratul, se tem de Dumnezeu, cred Cuvântul Lui, se pocăiesc. Aceste sentimente, la rândul lor, se înalță până la cer (v. 10; cap. 1.2). Dumnezeu a avut îndurare (vezi Ieremia 18.7,8). Oamenii din Ninive chiar vor fi dați ca exemplu de Isus iudeilor din timpul Său, acelor iudei care aveau în mijlocul lor, dincolo de toate, infinit „mai mult decât Iona” (Matei 12.40,41). Ei erau cu mult mai responsabili decât ninivitenii cei păgâni, de vreme ce Însuși Fiul lui Dumnezeu era acolo, venit nu pentru a judeca, ci pentru a mântui lumea (Ioan 12.47). A ne recunoaște păcătoși, acceptându-L pe Isus ca Mântuitor, este singurul mijloc de a scăpa de condamnarea veșnică. Anunțul judecății face parte din evanghelie. „Oamenilor le este rânduit să moară o singură dată, iar după aceea vine judecata”, avertizează Sfânta Scriptură (Evrei 9.27). Această „o singură dată” poate fi peste o clipă pentru tine, cititorule încă neîntors la Dumnezeu. Știi tu dacă dispui de un răgaz de patruzeci de zile? (Luca 12.20). „De aceea și voi fiți gata”, spune din nou Domnul Isus (Matei 24.44). Da, astăzi este ziua mântuirii.

Iertarea acordată cetății Ninive părea să contrazică și să dezaprobe proclamația lui Iona. El va trece drept un mincinos, un fals-profet. Ce trist că soarta cetății cântărește mai puțin în ochii lui decât propria reputație! Uitând că tocmai fusese el însuși obiect al harului, nu găsește nicio bucurie în acest har, ci numai în bunăstarea lui (sf. v. 6). Iona ne amintește de Ilie, stând și el descurajat, sub ienupărul său (comp. v. 3 și 8 cu 1 Împărați 19.4). Asemeni lui, și noi suntem capabili să ne mâniem pentru lucruri dintre cele mai mărunte. Pentru cel mai neînsemnat „curcubete”, adăpost precar pe care Dumnezeu ni-l ridică, ce furtună în sufletul nostru! Și aceasta în timp ce viața veșnică a mulțimilor de ființe omenesti este în discuție în jurul nostru! În loc să stea acolo să murmure din postul său de observație (v. 5), nu avea profetul de împlinit o slujbă nespus mai măreață? Nu trebuia el să se întoarcă la Ninive cea cruțată, de astă dată cu un mesaj cu totul diferit, proclamând acolo numele acestui Dumnezeu pe care Îl cunoștea ca fiind „milos, îndurător, ... de o mare bunătate...” (v. 2) și care tocmai confirmase aceste trăsături într-un mod atât de strălucit? Ocazie excepțională ... ocazie pierdută! În ce ne privește, să nu-i scăpăm, din egoism și din împietrirea inimii, pe aceia pe care Domnul îi așază poate astăzi înaintea noastră (2 Împărați 7.9)!